

اینه

ایران

«**بان کی مون و اشتون بهانه فشار بر وزارت خارجه**»
خبر دیگر اینکه سخنان بان کی‌مون درباره مسایل حقوق‌بشر در ایران و نیز دیدار اشتون با ترگس محمدی و مادر ستار بهشتی مستمسک جدیدی برای افزایش فشار رسانه‌ای منتقدان دولت بر وزارت امور خارجه شد. در حالی که انتقادات مطرح‌شده در سخنان دبیر کل سازمان ملل در سه‌لای گذشته نیز مسبوق به سابقه بوده است، برخی رسانه‌های متعلق به جریان تندروی منتقد دولت سعی کردند با انتشار گفت‌وگوهایی این اظهارات را به مماشات دستگاه دیپلماسی دولت یازدهم تعبیر کنند.

تازن

تیتیر یک: «در دسرهای اشتون برای ظریف و علوی»
در حالی نمایندگان به دیدارهای اشتون با برخی فعالان جامعه زنان انتقاد وارد می‌کنند که مدیرکل پیشین آفریقای وزارت‌خارجه تاکید دارد این نوع ملاقات‌ها از بی‌تابی با وزارت‌خارجه ندارد. به گفته جاوید قربان اوغلی در عرف دیپلماتیک، هیچ یک از مقام‌های وزارت خارجه مخصوصا آقای ظریف چه از لحاظ قوانین و پروتکل‌های دیپلماتیک و چه از لحاظ اخلاقی اجازه ندارند که مانع دیدار مقام دیپلماتیک کشور دیگری شوند. این امر در مورد دیدارهای خاتم اشتون هم صدق می‌کند. بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که وزیر خارجه بر خلاف عرف دیپلماتیک رفتار کند. وی ادامه داد: از سوی دیگر این افراد که خاتم اشتون با آنها دیدار کرده شهروند ایران هستند و در حقوق مدنی کشور ما هیچ منعی برای اینگونه دیدارها و ملاقات‌ها ذکر نشده است. بنابراین چه به لحاظ قانونی و عرف دیپلماتیک و چه از منظر حقوق شهروندی هیچ‌گونه منعی در قانون اساسی ایران و قوانین منبعث از آن برای اینگونه ملاقات‌ها نداریم. حتی با کسلی هم که در زندان هستند نیز با رعایت مقررات آیین دادرسی می‌توان دیدار کرد.» او اضافه می‌کند: علاوه بر این وزارت خارجه هم مسوولیتی در مقابل این دیدارها ندارد چنانکه سفرای ما در خارج از کشور همواره با احزاب اپوزیسیون کشورهای مختلف در تماس هستند و این امر بخشی از فعالیت‌های دیپلماتیک آنان است و با هیچ‌گونه اعتراضی از سوی دیگر کشورها مواجه نمی‌شود.

کیان

سر مقاله: «حاشیه‌ای بر حاشیه‌ها»

حسین شمسین

ناگهان، میهمانی که براساس عرف دیپلماتیک و اخلاق حرفه‌ای، لازم است درباره برنامه‌هایش با میزبان خود هماهنگ باشد، سر از سفرات اتریش در می‌آورد و با برخی فتنه‌گران و پندنام دیدار می‌کند و مثلا درباره حقوق‌بشر و آزادی‌های مدنی و فعالان مدنی با هم صحبت‌هایی می‌کنند. اینکه آنها چه گفته‌اند، نه موضوع این نوشتار است و نه اصلا اهمیت‌ی دارد! چرا اهمیت ندارد؟ چون افرادی که با اشتون دیدار داشتند همان کسانی هستند که در ایام فتنه هر چه در چننه داشتند رو کردند، رسانه‌های خارجی و عوامل زنجیرهای داخلی‌شان هم، همه حرف‌های آنها را به‌بلندترین صدا گفتند. حنجره‌ها دربندند و گریبان‌ها چاک کردند، دروغ گفتند، جنایت کردند، وطن‌فروشی و خیانت کردند و با آنکه غرب، یکسره و به صراحت از آنها حمایت می‌کرد و رییس‌جمهور آمریکا و بسیاری از مقامات مهم اروپایی به اسم از آنها طرفداری می‌کردند و صهیونیستها آنها را سرایران خط مقدم خود معرفی می‌کردند... از مردم غیور و رهبرشان تو دهنی تافت می‌خواستند، محکمی خوردند که هرگز از یادشان نخواهد رفت!.. مردم و همین دلسوزان... انتظار ندارند در سایه این غفلت‌ها و آن هیاهوها، امر معیشت مردم به حال خود رها شود و قیمت کالاها و خدمات مورد نیاز مردم، بی‌رویه و چراغ خاموش بالا و بالاتر برود و سودجویان از خدا بی‌خبر، کیسه خود را از جیب مستضعفان و محرومان پر کنند. باید به گونه‌ای رفتار شود که روز به روز از این حاشیه‌ها کلسه شود تا در عوض تحکات مبنایی و مهم در حوزه فرهنگ و اقتصاد را شاهد باشیم. تنها در این صورت است که می‌توان گفت مسوولان اجرایی به وظایف خود عمل نموده‌اند.

جامعه

سر مقاله: «سال ۹۲ متفاوت و پرافتوخیز»

مهدی فضالی

«معرفی برخی وزرای نامتناسب با شعار اعتدال»، «مجروحانی از گزارش صردوز»، «برخی عزل و نصب‌ها»، «نفی و زیر سوال بردن همه آنچه در هشت سال گذشته انجام شده»، «برخی اقدامات ناجبا در سفر به نیویورک مثل گفت‌وگوی تلفنی با اوپاما یا ملاقات طولانی ظریف با کری»، «انحوه برخورد با منتقدان دولت و اهانت به آنها»، «مواردی از حاشیه و متن مذاکرات هسته‌ای»، «مشکلات پیش‌آمده در جریان توزیع سبد کالا» و «موارد متعددی از تصمیمات و مواضع در حوزه فرهنگ» از جمله مباحث بحث‌برانگیز در هفت ماهی است که از عمر دولت یازدهم سپری شده است. مواردی که صرف‌نظر از افراط و تفریط‌هایی که درباره هر کدام شده است نشان می‌دهد تحقق شعارها و وعده‌های دولت نیازمند تدبیر بیشتر و پرهیز از حاشیه‌هایی است که می‌تواند دولت را از اهداف اصلی آن دور کند.

اعتدال

یادداشت: «توضیح ضروری درباره مواضع روزنامه»
الباس حنجرتم
برادر ازجندم جناب آقای محمدرضا باهنر، درج یک واژه در یک گزارش روزنامه اعتماد را درباره دولت مشروح و قانونی آقای دکتر احمدی‌نژاد نکوش کرده‌اند. حساسیت اکید داریم که روزنامه خطوط قرمز این چارچوب را حفظ کند و تاکنون نیز چنین بوده‌است. بر همین اساس همیشه دولت‌ها در تمام ادوار مورد احترام روزنامه بوده‌اند و خود را یار و یاور آنها دانسته‌ایم.

سیاست

معاون اسبق «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» در گفت‌وگو با «شرق» بررسی کرد

چرایی ناکامی مذاکره هسته‌ای با احمدی‌نژاد

فرنگیس بیات



«**برونو پهلو**، از سال ۱۹۹۹–۱۹۹۳ سمت معاونت مدیرکل سازمان بین‌المللی انرژی اتمی را بر عهده داشت. او در آن زمان همچنین رییس دپارتمان پادمان‌های IAEA بود. «پهلو» از سال ۲۰۰۹–۲۰۰۱ نیز به‌عنوان «رییس مجمع هسته‌ای» سوییس خدمت کرده است. «فاجعه چرنوبیل فاجعه‌ای مربوط به شوری بود و نه فاجعه‌ای اتمی». به اعتبار همین جمله باید گفت که او یکی از فیزیکدانان هسته‌ای است که باوجود گزارش‌های نگران‌کننده بعد از فاجعه «فوکوشیما» همچنان از گسترش انرژی هسته‌ای دفاع می‌کند. چندی پیش با انتشار کتابی به‌نام «ملاحظات استراتژیک پرونده هسته‌ای ایران» به زبان آلمانی از حق غنی‌سازی ایران – به شیوه‌ای بسیار شبیه آنچه در توافق موقت ژنو عملی شد – دفاع کرد. «پهلو» در حین گذراندن تعطیلات در «آپ» سوییس به پرسش‌های ما هم پاسخ داد. از طرح «نقشه‌راه ظریف-گالدینم برای حل پرونده هسته‌ای گفت و مثل همه غربی‌هایی که سابقه بر خورد با وزیر خارجه ایران را دارند، از توانایی‌های دیپلماتیک حل پرونده توسط او می‌گوید.

در مقابل مشارکت آمریکا در جریان مذاکرات، شرکت آمریکا در تعامل با ایران – هرچند غیرمستقیم – بسیار مهم بود چراکه آن روزها دایما گفته می‌شد که «جرج بوش» در فعالیتی جز جنگ شرکت نمی‌کند. گفته می‌شد قرار بود هواپیمایی شامل یک هیات ۳۰۰ نفره از تهران برای پیشبرد مذاکرات تهران-واشنگتن به نیویورک برود، اما افسوس که متعهدانه خود برای همکاری با سازمان انرژی اتمی قرار دارد. این پرواز هرگز اتفاق نیفتاد.

❖ **در مقاله‌ای که در کتاب ملاحظات استراتژیک پرونده هسته‌ای منتشر کردید، از یک «نقشه راه» صحبت کردید که توسط «محمدجواد ظریف» و «گالدینم» سفیر سوییس در تهران برای حل مساله هسته‌ای طراحی شده بود. کمی بیشتر از این طرح بگویید؛ یکی از طراحان آن وزیر خارجه کنونی ایرانی است.**
در سال ۲۰۰۳ براساس توافق‌هایی که با برخی مسوولان رده بالای ایران صورت گرفته بود «تیم گالدینم» سفیر سوویس در تهران یک یادداشت شخصی به وزیر خارجه آمریکا «کالین پاول» می‌فرستد. به این یادداشت برگه‌هایی ضمیمه شده بود که به مذاکرات دوجانبه گسترده میان بین‌الملل می‌خواهد که به هر قیمتی از گسترش تسلیحات اتمی جلوگیری شود. آخرین نمونه از چنین نگرانی‌هایی کرشمعالمی است. دیگر اینکه یک بیم عمومی وجود دارد که گسترش تسلیحات هسته‌ای به شکل بازی «دومینو» در آسیا و خاورمیانه در مورد گسترش واقعی یا مجازی تسلیحات هسته‌ای اتفاق بیفتد.

❖ **در یک گفت‌وگو بعد از توافق موقت ژنو، گفته بودید که می‌توانستیم ۱۰سال پیش به این توافق برسیم. به نظر شما در این ۱۰سال، این اتفاق نیفتاد؟**

در یک چشم‌انداز سیاسی و دیپلماتیک واقعا هیچ چیز عوض نشده الا سوء تفاهم‌ها و انکار مواضع طرفین از نسوی یک دیگر. در سال ۲۰۰۳ این اروپایی‌ها بودند که پیشنهادهای بسیار سازنده مطرح‌شدند توسط «حسن روحانی» مذاکره‌کننده ارشد ایران را رد کردند. این اروپایی‌ها بودند که توافق ۲۱ اکتبر ۲۰۰۳ «آیینیه سعداباد» را نادیده گرفتند. در سال ۲۰۰۶ «محمود احمدی‌نژاد» بود که توافق تاریخی مذاکره‌شده میان «اعلی لاریجانی» و «خاویر سولانا» را به ناکامی کشاند. توافقی که پیش‌بینی می‌شد در مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک به امضا برسد. «جرج بوش» رییس‌جمهوری وقت آمریکا با توصیه‌هایی که «کاندولیزا رایس» به او کرده بود در مقابل اینن توافق ایرانی-اروپایی سعی می‌کرد خوشختنداری از خود نشان بدهد و همین‌طور

❖ آخرین گزارش سازمان بین‌المللی انرژی اتمی تایید می‌کند که ایران به تعهدات نامبر خود متعهد بوده است. این سوال را به این خاطر می‌پرسم که گویی پیشرفت‌های به دست آمده سیاسی در مذاکرات می‌تواند لحن گزارش‌ها را – و به‌ویژه این آخری را – تحت‌تاثیر خود قرار دهد. شما موافقید فضای سیاسی می‌تواند روابط فنی را متاثر کند؟ ایران که همیشه اتهام‌ها را رد می‌کند، می‌توان اینگونه نتیجه‌گیری کرد که سازمان انرژی اتمی همانند شورای امنیت سازمان ملل با ناکامی آمیخته به گرایش‌های سیاسی به ایران می‌نگرد؟

نه توافق نیستیم. این سازمان براساس قوانین خاص خود که اساسا بسیار نظاممند و دقیق کار می‌کند، فعالیت

فردا شب؛ آغاز مذاکره هسته‌ای ایران و قدرت‌های جهانی

نگرانی از ورود ابرهای تیره «اوکراین» به آسمان «وین»

رایزنی با مقامات روسیه و چین به این کشورها سفر کرده بود، تاکید کرد: «هیچ موضوعی نباید بر مذاکرات هسته‌ای ایران و اوکراین» تاثیر بگذارد. مذاکرات ایران و اوکراین فردا شب با «شام کاری» «محمدجواد ظریف» وزیر خارجه ایران و «کاترین اشتون» مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا آغاز می‌شود. مذاکرات ایران و اوکراین پس از ششام کاری دوشنبه‌شب، از صبح سه‌شنبه به‌طور رسمی آغاز خواهد شد. این مذاکرات قرار بود تا ۲۹ اسفند ادامه یابد که «اشتون» در سفر اخیرش به ایران، از اتمام مذاکرات در ۲۸ اسفند به دلیل «احترام به نوروز» خبر داده بود.

استقرار ناماینده آمریکا در بروکسل
در آستانه دور دوم مذاکرات ایران و اوکراین، مقامات آمریکایی از اضافه‌شدن چندین کارشناس به تیم مذاکره‌کننده آمریکا در مذاکرات هسته‌ای وین خبر دادند. به گزارش «فارس» به نقل از «المانیتور»، یک مقام بلندپایه دولت آمریکا گفته دیپلمات‌ها و کارشناسان کشوره‌ای اوکراین در آستانه برگزاری دور دیگری از مذاکرات هسته‌ای در وین در هفته آینده نیروهای کارشناسانشان را افزایش داده‌اند تا بتوانند با یکدیگر تماش‌های ممتد و تقریبا دائمی

که فراتر از شورای امنیت است. زمانی که مذاکرات بین‌المللی در جریان مدل پیگیری غنی‌سازی در چارچوب رضایت‌بخش متقابل تعریف شود، شورای امنیت ناگزیر است همه قطعنامه را ملغی کند.

❖ **از طول سال‌های مذاکره ما به یک توافق نزدیک شدیم. اما تندرورها در غرب، موافقی را در این راه به‌وجود آوردند و توافق را به شکست کشاندند...**

نما ببینید حداقل دو بار ایران مانع از اجرای توافق شد. یکی در ۲۰۰۶ در نیویورک در مورد توافق بر سر غنی‌سازی و دومین‌بار در سال ۲۰۰۹ در ژنو که توافق با حضور سعید جلیلی در مورد سوخت‌را اکثر تحقیقاتی در حال نهایی‌شدن بود که البته بعدا توسط مقامات در تهران رد شد.

❖ **روایت شما با آنچه ما در ایران معتقدیم تفاوت دارد اما اگر موافق باشید به پرسش بعدی می‌پردازیم. بعضی از کارشناسان –از جمله خود شما – توان غنی‌سازی ایران را بسیار کمتر از معمول ارزیابی می‌کنند در مقابل، کارشناسان دیگری هم هستند که ارزیابی‌ها فراتر از این توان دارند. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش‌هایش را بر چه اساسی تدوین می‌کند؟ آیا گمانه‌زنی نقش مهمی بازی نمی‌کند؟**

آژانس بین‌المللی گزارش‌های خود را بر پایه موضوعات انتزاعی تنظیم نمی‌کند. آژانس بر اساس آنچه می‌تواند وجود داشته باشد گمانه‌زنی نمی‌کند، بلکه بر اساس آنچه می‌بیند ارزیابی و اندازه‌گیری می‌کند. آژانس بر اساس آنچه می‌تواند وجود داشته باشد گزارش منتشر نمی‌کند بلکه تلاش می‌کند به سیاست‌های مهم برای بازرسی دسترسی پیدا کند. تمدن ساترن‌فیزیوهای نظنز و فردو مورد شناسایی قرار گرفته‌اند. بعضی از آگاهان تلاش می‌کنند در مورد تعداد این ساترن‌فیزیوها و توانمندی گسترش برنامه هسته‌ای ایران واقع‌گرای باقی بمانند و بعضی دیگر لحن هشدارآمیزی برای آن انتخاب می‌کنند.

❖ **به اعتقاد شما چند درصد غنی‌سازی برای کشوری مثل ایران، کشوری در حال توسعه، مورد نیاز است؟**
در اصل، یک سقف پنج‌درصدی برای چنین نیازهایی کافی است چراکه انواع نیروگاه‌های هسته‌ای امروز از این بیشتر دیگر نیاز ندارند. ر اکثرهای تحقیقاتی باغنی‌سازی تا ۲۰درصدی به‌کار می‌کنند، اما اورانیوم ۱۰درصد به‌عنوان یک ذخیره سوختی می‌تواند تا ۱۰سال دوام بیاورد، بنابراین خرید این عناصر سوخت‌از یک تامین‌کننده‌بزرگ بین‌المللی به مراتب توجیه‌پذیرتر است.

❖ اخیرا دبیرکل سازمان بین‌المللی انرژی اتمی گفته است که خواهش بایزرسی‌ها و نظارت‌هایرا آژانس بسیار پرهزینه خواهد بود، چگونه جامعه بین‌المللی می‌تواند روی این مکانیسمی که هم تنها راه‌حل عنوان می‌شود و در عین حال به لحاظ مالی دشوار است، حساب کند؟
دروغ من مشکل جدی‌ای نمی‌بینم. آژانس باید بتواند حدود پنج‌میلیون دلار تکمیلی از دولت‌های عضو را برای پوشش‌دادن همه هزینه‌های مرتبط با مرحله اولیه مذاکرات بر سر پرونده هسته‌ای دریافت کند.

❖ **در دور بعدی مذاکرات در وین که همین هفته شروع می‌شود، منتظر چه خبرهایی باشیم؟ چه پیشرفت‌هایی به لحاظ فنی تا اینجا محتمل است؟**

شاید یک توافق پایسه‌ای در مورد حقوق ایران برای غنی‌سازی در کنار اقدامات تکنیکی و فنی اجباری نسبت به شوه‌های اجرایی (غنی‌سازی کمتر از پنج‌درصد، تمرکز همه فعالیت‌های هسته‌ای در یک سایت و غیره). مشکلات واقعی بعدا بروز پیدا می‌کند، به‌ویژه راکتور اراک که از فناوری‌ای استفاده می‌کند که توانمندی گسترش بالای دارد.

❖ **حضور سیاستمداری مثل «حسن روحانی» چقدر می‌تواند چشم‌اندازهای رسیدن به توافق قطعی و نهایی را تحت‌تاثیر قرار دهد؟**

فکر می‌کنم سیاستمداری مثل رییس‌جمهوری روحانی و وزیر خارجه‌اش محمد جواد ظریف در مسیر پیشبرد پرونده هستند، در حالی که منافع اساسی جمهوری اسلامی را هم مدنظر دارند. این فرصت را داشت‌ام که بارها با آقای ظریف در چارچوب دیدارهای اکادمیک زمانی که او نماینده ایران در سازمان ملل بود، دیدار داشته باشم. طرف دیپلماتی باهوش است که می‌داند چگونه با گوش دادن و با نراکت و احترام به نظر مخاطب، از مسوولیت خود و منافع اساسی کشورش دفاع کند.

آن تصمیم این است که یک‌بار برای همیشه با واقعیات به دید و کانگریز نگاه کند و خیالیانی را کنار بگذارد. «جان کری» روز جمعه در یک نشست خبری گفته بود: «ایران باید تصمیمات سختی بگیرد که دنیا اطمینان کند برنامه هسته‌ایش صلح‌آمیز است» به گزارش «ایسنا» رییس هیات مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران، به مسوولان آمریکایی توصیه کرد: «به‌جای اینکه اظهاراتی مطرح کنند که بعدا مجبور شوند آن را تغییر دهند مانند حرفی که درباره غنی‌سازی مطرح کردند و بعد در سطوح مختلف همه آنها گفتند که در برنامه اقدام مشترک در ژنو غنی‌سازی وجود دارد، بنابراین حرف‌هایی زنند که بعدا مجبور باشند آن را پس بگیرند. همچنین هسته‌ای ایران، به مسوولان آمریکایی توصیه م‌صاحبه با شبکه تلویزیونی «سی ان ان» ترک با بیان اینکه «رضا ضراب با هیچ‌کدام از مسوولان ایران رابطه‌ای ندارد»، گفت: «مساله ضراب درواقع یکی از موضوعات داخلی ترکیه است و ربطی به ما ندارد و دادگاه‌ها و نهادهای قانونی و حقوقی ترکیه می‌توانند این مساله را در ابعاد داخلی کشور خود بررسی کنند و به راه‌حل مغفولی برسند او ربطی به ایران ندارد»

نگاه

مذاکره فنی و مسیر آینده



❖ **یوسف مولایی**

❖ **مذاکرات هسته‌ای اوکراین**
در گرماگرم بحران سوریه، مسیر خود را به سوی «برنامه اقدام مشترک» باز کرد و در اوج بحران اوکراین، مذاکرات فنی و کارشناسی وارد مرحله حساس می‌شود. مباحث فنی و کارشناسی در رسیدن به هدف نهایی برنامه اقدام مشترک، بسیار تعیین‌کننده است؛ چراکه رسیدن به راه‌حل جامع از یک‌طرف متضمن تعریف مشترک از برنامه غنی‌سازی و مشخص کردن برنامه علمی و شفاف‌سازی است. برنامه اقدام مشترک به‌طور اصولی و کلی، احترام به حق غنی‌سازی را مورد پذیرش قرار داده ولی تعیین محدوده کمی‌و کیفی آن را به مذاکرات فنی مشترک موکول کرده است. از طرف دیگر، تعریف معیارهای فنی عملیاتی برای شفاف‌سازی و راستی‌آزمایی و رفع نگرانی جامعه جهانی، مستلزم توافق‌های فنی در جزئیات موضوع است. به همان ترتیب، اجرایی‌شدن گام‌به‌گام تعهدات داوطلبانه «اوکراین» در تخلیق و رفع تحریم‌ها، به‌خصوص در زمینه مالی، بانکی و فروش نفت و چگونگی سرکردن آن، از طریق کمیسیون مشترک از جمله بحث‌های فنی پیچیده چندلایه دشواری است که حساسیت این دور از مذاکرات را دوچندان می‌کند و عبور از کلیات و ورود به جزئیات، میزان انعطاف‌پذیری طرفین را که در مرحله کلیات تا حدودی صورت پذیرفته است، کاهش می‌دهد و این امر، سرعت پیشرفت مذاکرات را کند می‌کند.

طرفین باید روی تکت‌ک عبارات کلی ناظر به اقدامات داوطلبانه، بحث کرده و همدیگر را برای رسیدن به راه‌حل جامع متقاعد کنند. با توجه به دشواری این مرحله از مذاکره در روند رسیدن به راه‌حل جامع است که در سندن ژنو به اصل حسن‌نیت و حفظ فضای سازنده تاکید شده است و از طرف دیگر به فرایند متقابل و گام‌به‌گام در رفع همه‌جانبه و تمامی تحریم‌ها اشاره شده است، با توجه به دشواری‌ها و ناهمواری‌های مسیر رسیدن به طرح جامع، وفاداری طرفین به رعایت اصل حسن‌نیت و حفظ فضای سازنده بسیار حایز اهمیت است؛ چراکه با توجه به فضای حاکم بر روابط ایران و ایالات‌متحده و بعضی از اعضای «اوکراین» برنامه اقدام مشترک بسیار شکننده و آسیب‌پذیر است. چراکه ایران و «اوکراین» درخصوص برنامه غنی‌سازی و محدودیت‌های عملی، برنامه تحقیق و توسعه، نیازه‌های عملی، شفاف‌سازی، اعتمادسازی، راستی‌آزمایی، دریافت‌های مشترک و واحدی ندارند و در جریان مذاکرات و در چارچوب یک راه‌حل جامع باید چانه‌زنی و تعامل سازنده برای تحقق مدل برد-برد با حسن‌نیت صورت پذیرد، از سوی دیگر حرکت به سوی گام آخر مستلزم دستیابی ایران به بخشی از راه‌حل جامع درخصوص رفع تحریم‌هاست، به عبارت دیگر باید توازن و تعامل منطقی ملین اقدامات و تعهدات متقابل برقرار شود. هرچند دولت اوپاما برای جلوگیری از تصویب تحریم‌های جدید و تشدید تحریم از اختیارات قانونی خود استفاده کرده است، اما برای اثبات حسن‌نیت و ایجاد خوشبینی نسبت به آینده مذاکرات آن کشور باید بر میزان و سرعت اقدامات ایجابی خود در رفع تحریم‌ها، بیفزاید. برداشتن گام‌های جدی در رفع تحریم‌ها، ایران را برای رسیدن به توافق فنی ناظر به جزئیات اجرایی، بیشتر ترغیب می‌کند.

ایالات‌متحده و مابقی اعضای «اوکراین» برای اثبات حسن‌نیت خود باید در برداشتن گام‌های نخستین پیش قدم شوند، تحقق عینی و عملی اصل حسن‌نیت و اعتمادسازی در مناسبات فی‌مابین در گرو انعطاف‌پذیری و مسوولیت‌پذیری «اوکراین» است. کشورهای عضو گروه «اوکراین» نباید تحت‌تاثیر گروه‌های فشار مخالف روند حل‌وفصل مسالمت‌آمیز قرار گیرند و در مسیر باج‌دهی به این گروه‌ها مواضع سرسختانه‌ای در مذاکرات فنی اتخاذ کنند. از سوی دیگر، اعضای «اوکراین» باید تلاش کنند اختلافات ناشی از بحران اوکراین به درون مذاکرات فنی هسته‌ای رسوخ پیدا نکند و مسایل پرونده هسته‌ای از آسیب‌ها و کشمکش‌های بین‌المللی دور نگه داشته شود؛ چراکه میزان شکنندگی و آسیب‌پذیری این پرونده بسیار بالاست و تحمل تنش‌های اضافی را ندارد. شکنندگی و آسیب‌پذیری این پرونده ایجاب می‌کند که طرفین با مسوولیت‌پذیری بیشتر بر سرعت اقدامات خود بیفزایند و مذاکرات فنی را در چشم‌انداز رسیدن به راه‌حل جامع، مدیریت و هدایت کنند. از آنجا که پرونده هسته‌ای بر بستر تنش‌های سیاسی و بدبینی‌ها به بی‌اعتمادی‌ها، به یک پرونده حساس با ابعاد پیچیده تبدیل شده است، ازاین‌رو طرفین باید تلاش کنند با حسن‌نیت تمام برای دست‌یابی به نتایج مثبت در مذاکرات فنی، از فضای سیاسی تنش‌زایی کرده و ظرفیت سازنده آن را ارتقا دهند و شرایط را طوری مدیریت کنند که گروه‌های فشار نتوانند با حاشیه‌سازی، روند مذاکرات را کند یا آن را از مسیر طبیعی خود خارج کنند. اگر مذاکرات فنی بتواند از اصطلاحات مطول دستورالاقادام مشترک ابهام‌زایی کند و مصادیق احکام کلی را با دقت تعریف و مشخص کند، در آن صورت می‌توان به چشم‌انداز وافق آینده با امیدواری چشم دوخت.